

CYNGOR CYMUNED CYNWYL ELFED

Cyfarfod a gynhaliwyd am 8.20 y.h. ar Nos Lun 18.05.2026

Yn Neuadd Cymdeithasol Cynwyl Elfed

Yn Bresennol: Cyng. Amy Evans (Cadair.), Cyng. Delme Phillips, Cyng. Elfed Davies, Cyng. Bryan Davies, Cyng. Aled Jones, Cyng. Julian Evans a'r Cyng. Robin Bowen.**Clerc:** Enid Davies**Cyfieithydd:** Hefin Jones**Ymddiheuriadau:** Cyng. Eifion Jones.

Croesawodd y Cyng. Amy Evans aelodau'r Cyngor a oedd yn bresennol i'r cyfarfod.

01. Datgelu Buddianau Personol:

Gofynnodd y Cadeirydd i aelodau'r Cyngor a oedd ganddynt unrhyw fuddiannau i'w datgan yn y busnes i'w drafod - dim.

02. Cadarnhau Cofnodion Cyfarfodydd diwethaf.

Cytunwyd bod cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 20.04.26 yn gopi cywir - cynigiwyd gan y Cyng. Aled Jones ac eiliwyd gan y Cyng. Julian Evans.

03. Materion i'w hadrodda. Materion Priffyrdd: - gweler o dan adroddiadau materion priffyrdd.b. Cyfleusterau Cyhoeddus a Neuadd Cynwyl Elfed - gweler o dan adroddiadau is-bwyllgorau.

- Un Llais Cymru-Cynhadledd Genedlaethol a Seremoni Wobrwyo 1/7/26 Llanellwedd-£99-clerc gysylltu ag U.L.I.C. er mwyn darganfod a fydd y wobr o ddau docyn a enillodd y Cyng. B.D. llynedd yn talu cost dau gynrychiolydd i gynhadledd eleni.
- Yswiriant y Cyngor -Cafodd y clerc bris gan Clear Council Insurance a Howden Brokers ar yr un telerau a ddarparwyd gan yr yswiriant presennol. O'r dyfynbrisiau/gwybodaeth a ddarparwyd daethpwyd i'r casgliad mai Zurich oedd yn rhoi'r gwerth gorau am arian am £660.75 yn dilyn disgownt o £12.94. Penderfynodd y Cyngor adnewyddu gyda Zurich Municipal ar gyfer 2026/27.

04. Gohebiaeth.*Nodir bod copiâu o'r e perthnasol a dderbyniwyd yn cael eu hanfon at y cynghorwyr drwy e-byst.*Cynllun Datblygu Lleol (CDLI) Sir Gaerfyrddin wedi'i ddiwygio - cyfnod ymgynghori o 11.05.26 hyd yr amser cau am 11:59 ar 26 Mehefin 2026 - penderfynwyd rhoi'r eitem hon ar Agenda mis Mehefin er mwyn rhoi mwy o amser i'r aelodau astudio'r ddogfen.**05. Cynllunio**

Ni dderbyniwyd ymgynghoriadau cynllunio newydd.

Eitemau Cynllunio byw - PL/10680 - dileu Amodau 9 a 10 o ganiatâd cynllunio: PL/04884 - er na dderbyniwyd llythyr ymgynghori - adroddodd y Cyng. B.D. for yr Awdurdod Lleol wrthi'n ymchwilio i weld a yw'r amodau'n parhau i fod yn berthnasol ai peidio. E Davies

06. Taliadau a Chyllid**Taliadau:**

- ME Davies Cyflog y Clerc -Ebrill a Mai 2026 - symiau i'w hailgyfrifo yn unol â'r adolygiad cyflog..
- Maria Thomas Ebrill 2026 £230.00
- Un Llais Cymru £99 neu swm llai yn dibynnu ar symiau'r tocynnau gwobr.
- Un Llais Cymru - Cost Hyfforddi - £44 clerc l wirio a oes gostyngiad cyn talu..
- Yswiriant Zurich - Adnewyddu 2026/27 £660.75
- Trydan E.D.F. - 01.04.26-30.04.26 £ 43.88

Cymeradwyodd y Cyngor y taliadau uchod. Cynigiwyd gan y Cyng. J.E. ac eiliwyd gan y Cyng. A.J..

Derbyniadau:

- Rhandaliad cyntaf y praesept a dderbyniwyd yn y swm o £8,294.00 ar 29 Ebrill 2026.
-

ADOLYGIAD - CYSONI DERBYNIADAU A THALIADAU

Adolygwyd y cyfrifon hyd at 30 Ebrill 2026 gan y Cyng. Amy Evans a nodwyd eu bod yn ymddangos yn gywir.

07. Materion Priffyrdd:

Diweddariad ar materion adroddwyd ar 20.04.26

- Man aros - Cwmduad - malurion wedi'u gadael yn dilyn gwaith ffordd diweddar wedi'u clyrio.
- C1313 - Ffordd at y Fynwent - Gwyneb y ffordd mewn cyflwr difrifol wael - Rhoddodd y Cyng. B.D. wybod l'r cyfarfod bod y Peiriannydd Ffordd wedi bod allan a bod y mater mewn llaw.

Materion Priffyrdd adroddwyd ar 18.05.26

a) Mae angen gwasanaeth bws drwy Hermon.

b) SA33 6TL. - Draeniau y tu allan i'r Bluebell, y gratiau wedi'u codi ond yn lle'r concrit o'u cwmpas sydd fel arfer yn Cadw'r gratiau yn eu lle, mae un ochr wedi'i phacio â cherrig.

c) Adroddodd y Cyng. E.D. fod coed yn yr afon ger tro Mile End. Clerc i gysylltu â C.N.C. a Chyngor Sir Caerfyrddin.

d) Dywedodd y Cyng. J.E. fod angen sylw ar y bont ar y llwybr heibio'r Eglwys i Beili, gofynnodd pwy sy'n gyfrifol am gynnal a chadw'r bont. Gallai hyn fod yn rhan o rwydwaith llwybrau cyhoeddus. Clerc i wneud ymholiadau a rhoi hyn ar yr agenda ar gyfer mis Mehefin.

e) Twll yn y ffordd rhwng Maudsland ac Heather View - wedi ei lenwi dros dro ond ddim yn digon da a mae'r twll yn dod i'r golwg eto. Mae angen ei atgyweirio'n iawn.

f) Adroddodd y Cyng. A.E. fod llawer o bobl yn y pentref wedi dweud eu bod wedi cynhyrfu gan y defnydd diweddar o chwynladdwr ar lawer o gaeau ar yr un pryd yng Nghynwyl Elfed yn ddiweddar. Roedd yn edrych fel pe bai llawer o chwynladdwr wedi'i ddefnyddio ac mae'n ymddangos hefyd bod y chwyn a'r glaswellt wedi'u dinistrio gan adael heb lawer o Barth Byffer rhwng y gwrychoedd nac hefyd yr afonydd. Cyfarwyddwyd y clerch i gysylltu â C.N.C.

g) Tipio anghyfreithlon rhwng Pump Heol a Ty-coch.- mae Rhan fwyaf wedi'i glirio ond mae'n parhau i fod yn broblem.

h) Swyddog Cymorth Cymunedol yr Heddlu - Clerc i anfon e-bost at Martin Dickenson i holi iddo ymweld a'r Cyngor yn ystod cyfarfod mis Mehefin.

08. Adroddiadau gan Is-Bwyllgorau a Sefydliadau

Cyfleusterau Cyhoeddus:

- Mae angen clirio'r ardal o amgylch y Mesurydd Dŵr er mwyn cael mynediad at y mesurydd a'i ddarllen. Y clerch i gysylltu â swyddog lleol Dŵr Cymru ynglŷn â gwneud y mesurydd dŵr yn fwy hygyrch.
- Gofynnodd y clerch a oedd y nwyddau trydan wedi cael eu wirio, roedd y Cyng. J.E. yn credu eu bod wedi'u wneud ddiwethaf ym mis Tachwedd 2025. Mae'r Clerch i edrych mewn i wybodaeth am y drefn wiriadau cynnal a chadw yn y cyfleusterau a hefyd y peririannau golchi/sychu dwylo.
- Bydd y contract trydan presennol yn dod i ben ym mis Medi.

Cae Chwarae Bro Elfed:

- Mae'r peiriant torri gwair wedi'i atgyweirio. Mae bwrdd picnic newydd wedi'i brynu gan nad oedd yr un presennol yn ddiogel mwyach. Adroddodd y Cyng. B.D. for y Cyngor Sir yn mynd i atgyweirio'r ffens wrth ymyl y ffordd ac ailosod y ffens gyswllt cadwyn.

Canolfan Cymdeithasol Cynwyl Elfed

Bydd y neuadd nawr ar agor bob bore Sadwrn rhwng 10:00 a 12:00 canol dydd i wirfoddolwyr lanhau a gwneud gwaith i gynnal a chadw'r neuadd.

09.Unrhyw Fater Arall.

Cŵyn Adran 137:

Derbyniodd y Cyng. A.E. (Cadeirydd), Cyng. J.E. a'r Cyng. R.B.gŵyn yn dilyn peidio â hysbysu ymgeisydd mewn modd amserol a chywir nad oedd ei gais wedi bod yn llwyddiannus. Cyfaddefodd y Clerc either bod wedi methu ar yr achlysur hwn wrth beidio ag anfon e-bost ar yr un pryd â'r ymgeiswyr llwyddiannus. Roed cofnodion rhif 106 o'r cyfarfod a gynhaliwyd ar 16.03.26 yn gywir, fodd bynnag nid oedd yr e-bost yn adlewyrchu hyn. Cytunodd y Cyngor fod y Cyng. A.E. (Cadeirydd), y Cyng. R.B. a'r Cyng. J.E. wedi delio â'r gŵyn yn gywir drwy wneud eu gorau i unioni pethau drwy ddod o hyd i atebion. Penderfynwyd mai'r penderfyniad gwreiddiol l beidio â rhoi arian oedd y penderfyniad cywir. Penderfynwyd y dylai'r Cadeirydd ysgrifennu llythyr ymddiheuro ar ran y Cyngor am y dryswch a achoswyd gan yr e-bost hwyr ac aneglur.

• *Hyfforddiant - Un Llais Cymru-ceisiadau am hyfforddiant gweminar am ddim - pedwar lle am ddim ar Gyfer pob modiwl gyda gostyngiad o 50% ar ôl defnyddio lleoedd am ddim.*

- Modiwl 24 - Pecyn Cymorth Cyllid a Llywodraethu -Cyng.A.E. a R.B. i fynychu.
- **Hybysebu am clercc newydd.** Mae'r clercc wedi cael Cyngor gan Un Llais Cymru ynghylch sut i hysbysebu am glercc newydd. Mae'n bwysig bod y Disgrifiad Swydd yn gywir. Os nad oes ymgeiswyr cymwys mae hi'n hapus i weithio ochr yn ochr â chlercc newydd tra byddant yn ennill cymwysterau a bydd yn fodlon parhau fel Swyddog Ariannol Cyfrifol y Cyngor nes bod y clercc newydd yn barod i gymryd drosodd y ddwy swydd os bydd angen.

10. Dyddiad ac amser y cyfarfod nesaf.

Cynhelisr y Cyfarfod Misol nesaf ar: Nos Lun, **15 Mehefin 2026**

am: **7:30** yr hwyr.

Daeth y cyfarfod i ben am 21.15 o'r gloch.

.....
Cyng. A. Evans (Cadeirydd)

.....
Dyddiad.